

Evropský sociální fond
Praha & EU: Investujeme do vaší budoucnosti

Sylabus předmětu 5EN100 – Ekonomie

Kód předmětu:	5EN100
Název v jazyce výuky:	Ekonomie
Název česky:	Ekonomie
Název anglicky:	Economics
Způsob ukončení a počet kreditů:	zkouška (4 kredity), zkouška ECTS (5 kreditů) (Jeden ECTS kredit odpovídá 26 hodinám studijní zátěže průměrného studenta.)
Forma výuky:	Prezenční studium: 4/2 (počet hodin přednášek týdně / počet hodin cvičení týdně)
Jazyk výuky:	čeština
Zaměření předmětu:	Cílem je naučit studenty ekonomicky myslet, seznámit studenty se základními poznatky ekonomické vědy, na nichž budou stavět při následném studiu makroekonomie, mikroekonomie, hospodářské politiky a dalších aplikovaných ekonomických disciplín. Objasnit hlavní aspekty fungování ekonomického systému.
Výstupy předmětu:	Po úspěšném absolvování kurzu budou studenti schopni ekonomicky myslet, teoreticky analyzovat ekonomické problémy a pochopit vztah ekonomické teorie a hospodářské praxe. Studenti budou schopni aplikovat základní principy ekonomického chování lidí a fungování trhů do soudobé hospodářské praxe a řešit aplikační příklady. Absolvent kurzu pochopí základní ekonomické pojmy a modely ve světle nejnovějších vědeckých poznatků, s důrazem na proces globalizace. V mikroekonomické části budou studenti schopni vysvětlit, řešit a aplikovat principy rozhodování a chování ekonomických subjektů (domácností a firem), fungování trhů, povahy konkurence a regulace na trzích, důsledků cenové regulace, trhů práce a kapitálu, teorie externalit a veřejných statků. V makroekonomické části budou studenti schopni vysvětlit, řešit a aplikovat problematiku spotřební a investiční funkce, trhu peněz, měnových kurzů, hospodářského růstu a hospodářského cyklu, nezaměstnanosti, inflace, zdanění a státního dluhu.
Obsah předmětu:	Principy racionálního ekonomického chování. Rozhodování spotřebitele: indiferenční analýza. Indiferenční křivky a jejich vlastnosti. Rozpočtové omezení. Optimum (rovnováha) spotřebitele. Poptávka. Křivka individuální poptávky. Substituční a důchodový efekt. Cenová elasticita poptávky. Křivka tržní poptávky. Engelova křivka. Důchodová elasticita poptávky. Podřadné statky a normální statky. Rozhodování výrobce. Náklady fixní a variabilní. Křivky celkových a jednotkových nákladů. Křivka mezních nákladů. Podmínka maximalizace zisku. Optimum (rovnováha) firmy v krátkém a v dlouhém období. Nabídka firmy v krátkém a v dlouhém období. Tržní nabídka. Cenová elasticita nabídky. Tržní rovnováha. Dosahování rovnováhy. Efektivnost rovnováhy. Změny tržní rovnováhy. Dokonalý (dokonale konkurenční) trh. Nedokonalý (nedokonale konkurenční) trh. Mezní příjem firmy a tvorba ceny na nedokonalých trzích. Optimum (rovnováha) firmy na nedokonalém trhu. Monopolistická konkurence. Oligopol. Nedokonalé trhy a informace. Podnikatelé, informace a inovace. Cenová diskriminace. Konkurence a regulace vstupu na trh. Ochrana hospodářské soutěže. Asymetrické informace. Ochrana spotřebitele. Konkurence a monopol. Regulace monopolní ceny. Státem vytvářené monopoly. Přirozené

Název projektu: Kvalitní vzdělání je efektivní investice do lidského kapitálu – cesta k uplatnění absolventů VŠE na trhu práce; CZ.2.17/3.1.00/32102

Evropský sociální fond Praha & EU: Investujeme do vaší budoucnosti

monopoly. Cenové (kartelové) dohody.
Zásahy státu do cen. Cenový strop. Spotřební daň. Subvence. Státní intervenční nákupy.
Produkční kvóty.
Produkční funkce, mezní produkty výrobních faktorů a poptávka po výrobních faktorech.
Optimální výrobní technika. Technologická substituce. Transferová platba a renta výrobního faktoru. Nabídka výrobních faktorů. Kompenzující mzdové rozdíly.
Pracovní trhy. Rozhodování mezi prací a volným časem: indiferenční analýza. Nabídka práce.
Rovnováha trhu práce. Nezaměstnanost. Druhy nezaměstnanosti. Dobrovolná a nedobrovolná nezaměstnanost. Politika vytváření pracovních míst.
Kapitál a investice. Míra časové preference a úroková míra. Nominální a reálná úroková míra.
Trh zapůjčitelných fondů: nabídka, poptávka a rovnováha. Lidský kapitál. Investiční rozhodování. Perpetuita a annuita. Míra výnosu a riziko. Morální hazard.
Vlastnictví soukromé a veřejné. Problém pána a správce. Akciové společnosti.
Externality. Vlastnická práva. Transakční náklady. Coaseho teorém. Převoditelná práva ke znečišťování.
Volné (společné) zdroje. Volné statky. Veřejné statky. Veřejná volba. Racionální neznalost voliče. Zájmové skupiny.
Domácí produkt a jeho měření. Nominální produkt, reálný produkt a cenové indexy. Agregátní výdaje. Spotřební funkce. Investiční funkce. Multiplikátor výdajů. Daňový multiplikátor.
Peníze a poptávka po penězích. Transakční a opatrnostní zůstatky. Tvorba peněz a peněžní multiplikátor. Peněžní zásoba. Trh peněz a jeho rovnováha. Růst peněžní zásoby a jeho účinky v krátkém a v dlouhém období.
Agregátní poptávka. Agregátní nabídka. Potenciální produkt. "Šoky" ze strany poptávky a ze strany nabídky. Hospodářský cyklus. Příčiny a druhy hospodářských cyklů.
Hospodářský růst. Zdroje růstu. Společenský systém a hospodářský růst.
Inflace a její měření. Účinky inflace na ekonomiku. Poptávková a nákladová (nabídková) inflace. Inflační očekávání adaptivní a racionální. Phillipsova křivka. Přirozená míra nezaměstnanosti.
Měnové kurzy. Úroková parita. Teorie parity kupní síly. Kurzové režimy. Měnové krize a jejich příčiny. Platební bilance a její rovnováha.
Veřejné rozpočty. Daňová politika. Teorie byrokracie. Šedá ekonomika a Lafferova křivka.
Rozpočtové schodky a státní dluh. Strukturální a cyklický schodek. Efekt vytěšňování.
Politický cyklus.
Měnová politika -- cíle a nástroje. Aktivistická měnová politika. Racionální očekávání a neúčinnost měnové politiky. Režimy měnové politiky: režim fixního kurzu, měnové cílování, inflační cílování. Desinflační politika a její účinky v krátkém a v dlouhém období.

Metody výuky a studijní zátěž (počet hodin studijní zátěže):

Druh	Prezenční studium
Účast na přednáškách	52 h
Účast na cvičeních/seminářích/tutoriálech	26 h
Příprava na cvičení/semináře/tutoriály	26 h
Příprava na průběžný test (testy)	9 h
Příprava na závěrečný test	17 h
Celkem	130 h

**Evropský sociální fond
Praha & EU: Investujeme do vaší budoucnosti**

Požadavky na ukončení (váha):

Druh	Prezenční studium
Aktivita na přednáškách/cvičeních/seminářích	20 %
Absolvování průběžného testu (testů)	30 %
Absolvování závěrečného testu	50 %
Celkem	100 %

Zvláštní podmínky a podrobnosti:

Předmět je zakončen písemnou zkouškou. 1. Student postoupí na písemnou zkoušku (závěrečný test), pokud dosáhne minimálně 50% bodů z cvičení (tj. min 10 bodů). 2. Student je připuštěn k napsání test v opravném termínu (je hodnocen 4+) pokud dosáhne minimálně 40 bodů ze součtu výsledku průběžného testu a prvního pokusu závěrečného testu.

Literatura:

Typ Autor	Název	Místo vydání	Nakladatel	Rok	ISBN
Z HOLMAN, R.	Ekonomie	Praha	C.H. Beck	2005	80-7179-891-6
D MANKIW, N. G.	Zásady ekonomie	Praha	Grada	1999	80-7169-891-1
D FRANK, R. H. -- BERNANKE, B.	Ekonomie	Praha	Grada	2002	80-247-0471-4
D SCHILLER, B. R.	Makroekonomie dnes	Brno	Computer Press	2004	80-251-0169-X
D SCHILLER, B. R.	Mikroekonomie dnes	Brno	Computer Press	2004	80-251-0109-6
D MACÁKOVÁ, L.	Mikroekonomie : (základní kurs)	Slaný	Melandrium	2000	80-86175-14-6
D FUCHS, K.	Makroekonomie: základní kurz : (učebnice pro distanční studium)	Brno	Masarykova univerzita	1998	80-210-1777-5
D FRAIT, J. -- ZEDNÍČEK, R.	Makroekonomie	Ostrava	VŠB - TUO	1996	807078296X
D GORDON, R. J.	Macroeconomics	Reading	Addison-Wesley	2000	0-321-05229-3
D ROTHBARD, M. N.	Zásady ekonomie: od lidského jednání k harmonii trhů	Praha	Liberální institut	2005	80-86389-27-8

Z základní literatura

D doporučená literatura

Název projektu: Kvalitní vzdělání je efektivní investice do lidského kapitálu – cesta k uplatnění absolventů VŠE na trhu práce; CZ.2.17/3.1.00/32102